

Маріупольський
університет

Кафедра культурології
Кафедра української
філології

Культура читання в епоху діджиталізації

Наукові матеріали

**Міжкафедральний відкритий круглий стіл,
присвячений Всесвітньому дню читання вголос**

02.02.2023

Київ – 2023

УДК 316.7

Ф 42

Міжкафедральний відкритий круглий стіл «Культура читання в епоху діджиталізації» проводиться в межах комплексних тем науково-дослідної роботи кафедр культурології історичного факультету та української філології факультету філології та масових комунікацій Маріупольського державного університету

Збірку наукових матеріалів затверджено на спільному засіданні кафедр культурології та української філології Маріупольського державного університету (протокол № 1 від 16.01.2023)

Упорядник:

Янковський С. В., доцент кафедри культурології МДУ, доктор філософських наук, доцент

Ф 42 Культура читання в епоху діджиталізації : Збірка наукових матеріалів міжкафедрального відкритого круглого столу з нагоди Всесвітнього дня читання в голос, м. Київ, Маріупольський державний університет, 2 лютого 2023 р. – Київ : МДУ, 2023. – 14 с.

Збірка містить інформацію про мету та основні події Міжкафедрального відкритого круглого столу «Культура читання в епоху діджиталізації» з нагоди Всесвітнього дня читання в голос.

Тематика конференції розрахована на широке коло науковців і професіоналів, які досліджують та розмірковують над проблематикою культури читання у міждисциплінарному контексті культурології, філології, філософії.

Мета заходу

Діалог письменників, поетів, літераторів, бібліотекарів, видавців, друкарів, читачів для обговорення значущості культури читання для саморозвитку та самовдосконалення, обмін актуальними практиками читання, проведення майстр-класу авторського читання.

Із 2010 року за ініціативою міжнародного освітнього проєкту «LitWorld» у першу середу лютого в світі відзначають День читання вголос У 2023 році Всесвітній день читання вголос відзначається 1 лютого.

Календар святкових днів читача на 2023 рік

3 січня

День Д.Р.Р. Толкіна

1 лютого

День Робінзона Крузо

9 березня

День народження Тараса Шевченка

2 квітня

Міжнародний день дитячої книги

28 квітня

День читання великої поезії

6 вересня

День читання книги

9 серпня

Всесвітній день книголюбів

28 серпня

Міжнародний день публічного читання коміксів

8 вересня

Міжнародний день грамотності

18 вересня

Міжнародний день читання електронних книг

30 вересня

Всеукраїнський День бібліотек

Заходи круглого столу

Модераторка:

Демідко Ольга,
кандидат історичних наук, доцент кафедри
культурології.

1. Науково-освітня дискусія
2. Студентська панель
3. Майстр-клас:
авторське читання маріупольської поетеси Надії Умриш
4. Про літературу мовчазного читання

Теми доповідей

Сабадаш Юлія, докторка культурології, професорка, завідувачка кафедри культурології.

Тема доповіді: Позааудиторне навчання студентів -культурологів: зустрічі з відомими митцями.

Мельничук Ірина, кандидатка філологічних наук, доцентка, в. о. завідувачки кафедри української філології

Тема доповіді: Перевірка читання вголос як одного з видів мовленнєвої діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Мороз Оксана, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри української філології

Тема доповіді: Орфоепічний словник як засіб засвоєння норм літературної вимови.

Нікольченко Юзеф, Заслужений працівник культури України доцент, доцент кафедри культурології.

Тема доповіді: Проблеми вітчизняного підручника: навчально-методичне забезпечення курсу «Історія української культури» в умовах російської військової агресії.

Янковський Степан, доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології.

Тема доповіді: Сумна історія читання вголос.

Нікольченко Марія, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри української філології

Тема доповіді: Орфоепічні норми української мови у процесі вдосконалення різних видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння).

Демідко Ольга, кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології.

Тема доповіді: Формування культури читання в умовах воєнного стану.

Дворянкін Віктор, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології

Тема доповіді: До питання наголошення в сучасній українській літературній мові.

Лісогор Вікторія, керівниця Комунальної установи «Центральна міська публічна бібліотека Маріупольської міської ради з філіями» та директорка центральної бібліотеки ім. Короленка

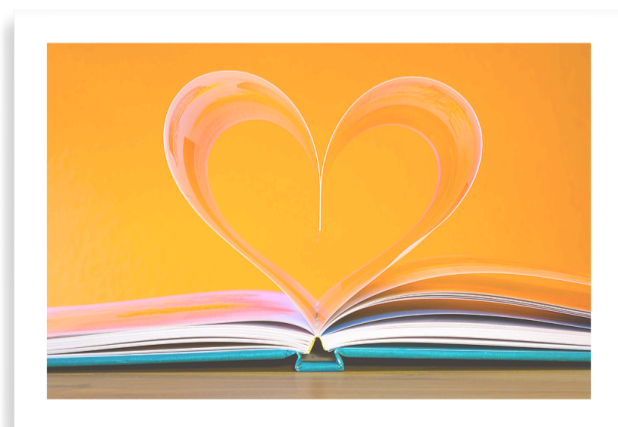
Тема доповіді: Важливість читання вголос в епоху цифрових технологій.

Євмененко Олена, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри української філології

Тема доповіді: Скоромовки як одна з вправ на покращення якості дикції.

Матюшин Ігор, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Голоси абсурду в українській драматургії.

Студентська панель

Афанасьєва Наталія, здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Тема доповіді: Поети Маріуполя: історія та сучасність.

Степаненко Павло, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Тема доповіді: Між мовою та річчю: полюси сучасного мистецтва.

Марія Сладкова, здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»;

Олександр Сладков, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Тема доповіді: Патріотична поезія: особливості написання.

Аль Танбук Анастасія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: «Український фольклор у бібліографічному покажчику на сайті Наукової бібліотеки Маріупольського державного університету (м. Київ).

Архипова Ганна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Українська драматургія в репертуарі «Театру корифеїв».

Бакієва Аліса, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Бібліографічний супровід курсового дослідження «Традиційна культура українців у сьогоденні вітчизняної громади в умовах військового стану».

Бугас Олена, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Читання як важлива складова у формування культури сучасного українця.

Горбенко Катерина, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: Читати чи відтворювати: голоси української поезії.

Давшан Аліса, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності». Тема доповіді: Приватні книгозбірні в Україні у бароковий час.

Деліман Владислава, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Бібліотека Острозького колегіуму у навчально-виховному процесі та наукових студіях вишу.

Лямцева Анастасія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Феномен аудіокниги в YouTube.

Матюк Анна, с здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Сучасна книга і читання в епоху діджиталізації.

Мироненко Мирослава, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвіллевої діяльності».

Тема доповіді: Українська міфоогія: поетичні особливості.

Назарко Татяна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Про користь читання книг для майбутніх екскурсоводів.

Оболенкова Альона, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвіллевої діяльності».

Тема доповіді: Читання як метод психологічної корекції.

Осетрова Вікторія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвіллевої діяльності».

Тема доповіді: Як читати графіті?

Остяк Крістіна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Терапевтична функція читання в голос.

Постикова Валерія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Голоси мережі: феномен голосових повідомлень в мережевому спілкуванні.

Савенко Надія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Мовчання та порятунок або осмислення несподіваного в умовах війни.

Тирикіна Ольга, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: Молодіжні книги – які книги обирає сьогодні молодь.

Узунова Надія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: Сучасна вітчизняна бібліографія архітектури Ренесансу в Україні.

Улахлі Наталія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: Читання репу або віршування вголос.

Челпан Ілона, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: 15 книг, які допоможуть зрозуміти війну і події сьогодення.

Шарун Катерина, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності».

Тема доповіді: Роль бібліотеки в житті дитини.

Шустенко Софія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Культурологія».

Тема доповіді: Голосові свідчення руйнування культурних пам'яток Маріуполя.

Майстер-клас:

авторське читання вголос

Маріупольська поетеса Надія Умриш

Працює вчителем-вихователем, є поеткою. Торік вийшла книжка поезій Надії «Прозріння», а також збірка віршів маріупольських поетів «Ти в серці моїм єдина», де є її твори. Крім цього, Надія Умриш – активна громадська діячка, заступниця голови громадської організації «Центр творчих ініціатив «Єдність» і єдиного у місті україномовного літературного клубу «Світоч».

Про себе

Україна була, є і буде!
А раша згине навек вічні. Амінь!
Пишаюсь тим, що я — українка!

«

....душі поетів

болять болями суспільства. Надія Умриш відчуває:

«Я – Сотня Небесна,
Майдан і Донбас,
Я – сльози, і кров, і безмежна надія,
Я – віра у мир, у майбутнє всіх нас,
Я – вільна і сильна Єдина Україна!!!»
Антоніна Прядка звертається до Бога:
«Молюсь за рідну Україну,
За Маріуполь і Дніпро,
Молюсь за батька, матір, сина,
Молюсь за поле і село».....»

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ, "Кримська Світлиця" #25 за 17.06.2016 ДВНАДЦЯТЬ
МАРІУПОЛЬСЬКИХ ПОЕТІВ

Повна версія за посиланням: <http://svitlytsia.crimea.ua/?section=article&artID=17267>

Про літературу мовчазного читання

Ольга Демідко

Топ-5 книг авторів Донеччини, які варто прочитати всім українцям

Є книги, завдяки яким можна поринути в далеке минуле свого рідного краю

Є невеличкий список книг маріупольських та донецьких авторів, які точно стануть цікавими мешканцям Донбасу. Адже вони розповідають про історію, культуру та традиції міст Донеччини, містять унікальну інформацію та підійдуть на будь-який настрій та смак. А в деяких з них піднімаються ті питання, які є актуальними і в наші дні. Загалом ці книги варто прочитати всім українцям.

1. «Як Україна втрачала Донбас»

Щоби зрозуміти сучасність правильно, потрібно провести справжнє історичне дослідження. Це й вирішили зробити журналісти Денис Казанський та Марина Воротинцева у своїй праці " Як Україна втрачала Донбас". Серед книг про сучасну Україну це дослідження є надзвичайно важливим. Денис Казанський — журналіст, до 2014 року жив у Донецьку, у 2020 році брав участь у Тристоронній контактній групі з врегулювання ситуації на Донбасі в ролі представника від Донеччини. У зв'язку з війною на Донбасі він був змушений покинути Донецьк. Марина Воротинцева також має чималий досвід у журналістиці та до початку війни очолювала й редагувала видання «Восточный вариант» у Луганську. Автори докладно розповідають новітню історію двох областей — Донецької та Луганської. Чому все склалося саме так і сьогодні на цих землях проживають люди, орієнтовані скоріше на росію, ніж на свою батьківщину? Як відбувалося становлення потужних донбаських кланів, які постраждали від ворожнечі, яку самі ж і розпалили? Ця книжка необхідна для правильного розуміння історії сьогодення, яка оголює непросту правду та змушує замислитися.

2. «Шлях додому»

«Шлях додому» — п'єса Ігоря Тура, за якою у 2020 році на сцені Донецького академічного обласного драматичного театру (м. Маріуполь) була поставлена вистава, над якою працювали режисер-постановник Андрій Луценко (наразі боронить Україну в лавах ЗСУ) та художниця Олена Мурашкіна. Співавтором сценарію став заступник начальника поліції Донецької області Артем Кисько. Він переселенець та учасник бойових дій. Його спогади та історії його колег стали основою постановки.

«Ця п'єса про любов, ненависть і зраду. Головна ідея твору у тому, що ми — усі різні, але Батьківщина у нас одна», — розповів автор п'єси Ігор Тур.

«Всі рани загоюються. Але є рани такі, що не повинні гоїтися ніколи. Вони болять і нагадують всім громадянам про те, що цілісність країни не відновлено, йде війна. Єдиний шлях повернення додому — це єднання», — наголосив Артем Кисько.

Дія п'єси відбувається напередодні Нового року в квартирі звичайної пенсіонерки, де в силу різних обставин збирається досить строката компанія. У кожного з персонажів — свій біль, своя історія і своя правда. Протистояння гідності й безпринципності, вірності обов'язку і кар'єризму, істинного патріотизму і пристосуванства набуває особливої гостроти, коли за свої переконання та принципи людина може поплатитися здоров'ям і життям.

3. «Історія одного дня»

Всім, хто віддає перевагу книгам, сповненим гумору, рекомендую оповідання, що стало для мене справжньою знахідкою — «Історія одного дня» Петра Валерійовича Каменського. За один день головний герой твору Григорій Ілляшенко вирішив провчити колишнього члена грецького суду Маріуполя Логафетова за зловживання довіреною йому владою. Виявивши неабиякі акторські здібності, він представився уповноваженим імператора і розпорядився «за грабежі та вбивство і взагалі за всі зловживання позбавити (Логафетова) всіх прав стану зі засланням в алтайські заводи у вічні працівники, а маєток його продати з публічного торгу і задовольнити всіх боржників...». Маріупольська влада, налякана «начальницькою» особою, завзято виконала всі вказівки, заарештувала Логафетова і навіть поголила йому півголови. Але, на жаль, благородна справа Г. Ілляшенка була розкрита...

4. «Одного разу в СРСР»

Всім, хто дійсно любить Маріуполь і його історію, варто звернути увагу на книгу «Однажды в СССР» письменника, фотографа та військового Андрія Марченка, яка, можливо у майбутньому буде екранізованою. Книга переносить читачів у брежнєвські часи. Життя міста у моря в 1970-ті не може не зачарувати. В центрі сюжету доля молодого героя, який, образившись на тодішні реалії і панування радянської номенклатури, разом з армійським товаришем готує пограбування, що сколихне приморське місто. В книзі дуже точно передана атмосфера того часу. Сторінки роману дозволяють перенестися у минуле і побачити вулиці Маріуполя 50 років тому.

5. «Огонь и агнец»

А любителям досліджень раджу ознайомитися з твором маріупольського поета, прозаїка та есеїста Анатолія Ніколіна «Огонь и агнец». Це есе-дослідження про поета і прозаїка, що працював у Франції — Бокова Миколу. Автор активно переписувався з Боковим до його смерті, а коли дізнався, що батько Бокова ще й проживав у Маріуполі, вирішив з'ясувати всі деталі сімейної історії письменника. Стиль Ніколіна відрізняється образністю, афористичністю, використанням свіжих метафор і дуже багатомовною, тому викличе справжнє естетичне задоволення у всіх, хто ознайомиться з його роботою.

Повну версію тексту за посиланням:

<https://donbas24.news/news/top-5-knig-avtoriv-doneccini-yaki-varto-procitati-vsimumkrayincyam>